

04/08/2026
סימוכין: 172/2026

לכבוד : לקוחות תקן ניהול סביבתי

הנדון: מעבר לגרסת תקן עדכנית ISO 14001:2026

לקוחות יקרים,

בתאריך 30/04/2026 הושקה באופן רשמי גרסת ISO 14001: 2026, התקן המוביל בעולם לניהול סביבתי בארגונים. הפערים בין הגרסא הקודמת, 2015, לגרסא העדכנית באים לידי ביטוי בעדכון של מספר סעיפים אך גם במהות ובפילוסופיית התקן. כמו כן נוסף נספח המסביר מפרש ומדגים דוגמאות את דרישות התקן. לפניכם לוח הזמנים למעבר הגרסא ורשימת שינויים כללים.

לוח זמנים	סוג פעילות
יתאפשרו רק עד לתאריך 31/10/2027	מבדקי התעדה/התעדה מחדש לפי גרסת התקן הישנה ISO 14001: 2015
יתאפשרו עד 30/4/28	מבדקי מעקב לפי גרסת התקן הישנה ISO 14001
עד 30/4/2029	תעודות לפי גרסת התקן הישנה ISO 14001
לאחר ש- IQC תקבל הסמכה בינלאומית לגרסא החדשה עד <u>לא יאוחר</u> מ 30/4/2027	תחילת ביצוע מבדקי מעבר לגרסת התקן החדשה ISO 14001: 2026

לתשומת ליבכם, המכון לבקרה ואיכות **IQC** פועל לפני הנחיות **Global ACI** וגוף האקרדיטציה **RvA**, לפיכך ההנחיות יכולות להשתנות בהתאם להנחיות גופים אלו.

המסמך המצ"ב אינו מחליף את התקן או את תרגומו ולשון התקן היא הקובעת.

לכל מי שיש שאלה בעניין מוזמן לפנות אליי במייל על מנת לקבל הבהרות **amitai@iqc.co.il**

בברכה

ד.ר. אמיתי אור - ראש סביבה בטיחות וקיימות.

עיקר השינויים:

סעיף 4: הקשר הארגון (Context of the Organization)

סיכום השינויים: העדכון שם דגש רב יותר על האופן שבו גורמים סביבתיים חיצוניים, כגון שינויי אקלים, מגוון ביולוגי וזמינות משאבים משפיעים על הארגון ומושפעים מפעילותו. זה כולל התייחסות מפורשת יותר להיבטים כמו פליטת גזי חממה ופעולות למען האקלים בתוך מערכת הניהול הסביבתי (EMS). שינוי זה משקף את הצורך העולמי הגובר לטיפול בסוגיות אקולוגיות קריטיות.

- **סעיף 4.1:** כעת יש להתייחס באופן מפורש לתנאים סביבתיים (למשל: שינויי אקלים, זיהום, מגוון ביולוגי). תנאים סביבתיים כגון רמות זיהום, שינויי אקלים, מגוון ביולוגי ובריאות המערכת האקולוגית חייבים להיחשב כעת כנושאים חיצוניים.
- **סעיף 4.2:** צרכי וציפיות מחזיקי העניין עשויים לכלול כעת ציפיות הקשורות לתנאים סביבתיים (למשל: שינויי אקלים, זיהום, מגוון ביולוגי). לצדדים מעוניינים רלוונטיים עשויות להיות דרישות הקשורות לשינויי אקלים.
- **סעיף 4.3:** היקף מערכת הניהול הסביבתי (EMS scope) חייב לשקף גישת מחזור חיים. התקן יעבור מ"שקילה" של היבטים אלו ליישום פעיל של נקודות מבט על מחזור חיים בתכנון הסביבתי.
- מסמכי מפתח למערכת הניהול חייבים להיות זמינים כמידע מתועד.

הפעולות הנדרשות שלכם:

עדכנו את ניתוח ההקשר, מיפוי בעלי העניין והגדרת היקף התקן. עדכנו את ניתוח ההקשר שלכם כך שיכלול תנאים סביבתיים ספציפיים. בחנו מחדש את ניתוח בעלי העניין והעריכו ציפיות סביבתיות חדשות. ודאו שהיקף מערכת הניהול הסביבתי (EMS) שלכם לוקח בחשבון את נקודת המבט של מחזור החיים. בנוסף, בחנו כיצד אתם מנגישים מסמכי EMS מרכזיים לצדדים מעוניינים.

סעיף 5: מנהיגות (Leadership)

סיכום השינויים: העדכון שם דגש רב יותר על המעורבות האישית והאחריות (Accountability) של ההנהלה הבכירה בקידום הביצועים הסביבתיים. בעוד שניתן להאציל משימות, האחריות הסופית נותרת בידי המנהיגות; זאת במטרה לטפח תרבות חזקה יותר של אחריות סביבתית בכל תחומי העסק.

- **סעיף 5.1:** על ההנהלה הבכירה לתמוך בכל בעלי התפקידים הרלוונטיים, ולא רק בתפקידי ניהול.
- **עדכון טרמינולוגיה:** המונח "עמידה במחויבויות ציית" (Meet compliance obligations) מחליף את המונח "מילוי" (Fulfil).
- דגש רב יותר על שימור משאבי טבע והגנה על המערכת האקולוגית.

הפעולות הנדרשות שלכם:

עדכנו את המדיניות הסביבתית שלכם כדי שתשקף את הטרמינולוגיה המעודכנת והתחייבויות רחבות יותר, והבטיחו את מעורבות הדרג הניהולי. ודאו שההנהלה הבכירה מבינה את ההיקף הרחב יותר של תפקיד המנהיגות במערכת הניהול הסביבתי (EMS). ודאו שהמדיניות הסביבתית נגישה לכל בעלי העניין, הן פנימית והן חיצונית.

סעיף 6: תכנון (Planning)

סיכום השינויים: הגישה לזיהוי וטיפול בסיכונים והזדמנויות סביבתיים שופרה עוד יותר, עם קישורים ברורים יותר בין היבטים סביבתיים, מחויבויות ציות ופעולות מתוכננות. מטרה זו נועדה לקדם גישה פרואקטיבית ואסטרטגית יותר לניהול ביצועים סביבתיים. בוצעו עדכונים בנושא **ניהול שינויים** כדי להבטיח שתוצאות סביבתיות חיוביות יישארו עקביות וששום השפעה סביבתית בלתי מכוונת לא "תחמוק בין הכיסאות".

- **סעיף 6.1.1:** התכנון לטיפול בסיכונים והזדמנויות יפוצל ל:

- **6.1.4:** זיהוי סיכונים והזדמנויות.

- **6.1.5:** תכנון פעולות בהתאם.

- **סעיף 6.1.2:** בעת הערכת היבטים והשפעות סביבתיים, יש להפריד בין מצבי חירום לבין פעילות "חריגה" (Abnormal). לדוגמה: **רגיל (Normal)**, **חריג (Abnormal)** ו**חירום (Emergency)**.

- **סעיף 6.3:** סעיף חדש זה דורש גישה מובנית לניהול שינויים במערכת הניהול הסביבתי (EMS).

הפעולות הנדרשות שלכם:

בחנו מחדש את תיעוד התכנון שלכם כדי שישקף את הפניות הסעיפים החדשות. הפרד את תהליכי התכנון שלכם לזיהוי (6.1.4) ופעולה (6.1.5), ורעננו את מרשם הסיכונים, מרשם ההיבטים וההשפעות ותיעוד תכנון אחר לפי הצורך. הטמיעו גישה מובנית לניהול שינויים כפי שנדרש בסעיף 6.3. עדכנו את ניתוח ההיבטים וההשפעות שלכם כך שיכלול מצבי חירום פוטנציאליים. העריכו מחדש את האפקטיביות של היעדים ומדדי הביצוע (KPIs) שלכם בסעיף 6.2.

סעיף 7: תמיכה (Support)

סיכום השינויים: הגרסה החדשה מכירה בתפקיד הגובר של פתרונות דיגיטליים, כגון בינה מלאכותית (AI) וניתוח נתונים (Data Analytics), בקידום ביצועים סביבתיים. ארגונים יעודדו להשתמש בטכנולוגיה לצורך ניטור, ניהול ודיווח בזמן אמת, ובכך להגביר את היעילות והאחריות. • **סטנדרטיזציה של טרמינולוגיה:** כל רשומות מערכת הניהול הסביבתי (EMS) חייבות להיות "זמינות" (Available), במקום "מוחזקות" (Maintained) כמידע מתועד.

- **סעיף 7.4:** תקשורת (Communication) חייבת להעצים את העובדים ולאפשר להם לתרום לשיפור מתמיד.

הפעולות הנדרשות שלכם:

בחנו מחדש את תהליכי התקשורת וההדרכה, וודאו שקיימות ראיות מתועדות ונגישות. ודאו שההנהלה הבכירה וכל אנשי הצוות הרלוונטיים המעורבים ב-EMS מודעים לשינויים הקרובים ולהשפעתם הפוטנציאלית על תפקידיהם ותחומי אחריותם. ודאו שתקשורת ה-EMS, הן הפנימית והן החיצונית, ניתנת למעקב (Traceable) ושקופה. התאימו את תיאורי התהליכים כך שיהיו תואמים לטרמינולוגיה המעודכנת.

סעיף 8: תפעול (Operation)

סיכום השינויים: העדכון קובע כעת כי ארגונים חייבים לשלוט או להשפיע על תהליכים, מוצרים או שירותים המסופקים חיצונית ורלוונטיים למערכת הניהול הסביבתי (EMS) שלהם, כולל אלו המגיעים מספקים. עליכם להעריך השפעות "במעלה הזרם" (Upstream) ו"במורד הזרם" (Downstream) ולעודד ספקים לאמץ פרקטיקות בנות-קיימא. רמת הבקרה חייבת להיות מוגדרת ומתועדת בבירור. שינוי זה מקדם גישה מקיפה ושלמה לקיימות בתוך שרשרת האספקה שלכם.

- **סעיף 8.1:** תהליכים במיקור חוץ (Outsourced) מכונים כעת "תהליכים, מוצרים או שירותים המסופקים חיצונית".

- הבקרה התפעולית חייבת להתרחב לספקים ולשותפים.

- **סעיף 8.2:** מוכנות למצבי חירום חייבת להיות בהלימה (Alignment) לתכנון הסיכונים (סעיף 6.1.2).

הפעולות הנדרשות שלכם:

חזקו את ניהול הספקים על ידי זיהוי כל התהליכים המסופקים חיצונית והערכת מנגנוני הבקרה הקיימים. בחנו מחדש את הערכת הספקים ואת בדיקות הביצועים הסביבתיים שלהם. עברו על תוכניות התגובה לחירום הקיימות שלכם כדי לוודא שהן משקפות את סעיפי התכנון המעודכנים. ודאו שהתיעוד התפעולי נגיש ומתוחזק באופן עקבי.

סעיף 9: הערכת ביצועים (Performance Evaluation)

סיכום השינויים: תהליך סקר ההנהלה אורגן מחדש לתתי-סעיפים: "9.3.1 כללי", "9.3.2 תשומות" (Inputs), ו-"9.3.3 תוצאות" (Results), וזאת כדי לספק נתיבי ביקורת (Audit trails) ברורים יותר ולסייע לכם להוכיח שאתם מובילים שיפורים ממשיים.

- **סעיף 9.1.1:** דרישה מפורשת להעריך את הביצועים הסביבתיים ואת האפקטיביות של מערכת הניהול הסביבתי (EMS).

- **סעיף 9.2.2:** מבדקים פנימיים חייבים להגדיר יעדים, בנוסף להיקף (Scope) ולקריטריונים.

- **סעיף 9.3:** סקרי הנהלה מובנים מחדש לשלושה תתי-סעיפים: תשומות, תהליך ותוצאות.

הפעולות הנדרשות שלכם:

עדכנו את תהליכי המבדק הפנימי וסקר הנהלה. עדכנו את פרוטוקולי המבדק הפנימי שלכם כך שיכללו יעדים מוגדרים. ודאו שהערכת הביצועים כוללת את אפקטיביות המערכת, ולא רק נקודות נתונים יבשות. התאימו את תהליך סקר הנהלה שלכם כך שיעקוב אחר המבנה החדש של סעיף 9.3.

סעיף 10: שיפור (Improvement)

סיכום השינויים: המחויבות המתמשכת לשיפור מתמיד והחובה לשפר את מערכת הניהול הסביבתי (EMS) נותרות עקרונות ליבה של התקן הסביבתי.

- **סעיף 10.3 הוסר,** ותכניו הוטמעו כעת בתוך סעיפים 10.1 ו-10.2.

- גישה מובנית יותר לטיפול באי-התאמות ופעולות מתקנות.

- קישור ברור בין הממצאים של סעיף 9 (הערכת ביצועים) לבין שיפור מתמיד.

הפעולות הנדרשות שלכם:

חזקו את ניתוח סיבות השורש (Root-cause analysis) ואת המעקב אחר שיפורים. עדכנו את פרוטוקולי המבדק הפנימי שלכם כך שיכללו יעדים מוגדרים. ודאו שהערכת הביצועים כוללת את אפקטיביות מערכת הניהול הסביבתי (EMS), ולא רק נקודות נתונים.